

Nr 262.

Godkänd av första kammaren den 4 juni 1924.

Godkänd av andra kammaren den 4 juni 1924.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anvisande av medel till vissa statens järnvägsbyggnader i Norrland jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 91 och memorial nr 96.)

Till Konungen.

1:o) Uti den till riksdagen den 2 januari 1924 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1924—1925 har Eders Kungl. Maj:t i avseende å statens järnvägar, under åberopande av det vid propositionen under rubrik »utgifter för kapitalökning, Bil. 1» fogade statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen (punkt 20 av förenämnda statsrådsprotokoll) att i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlätas i ämnet, för påbörjande av arbetena å statsbanan Jörn—Gubblijaure för budgetåret 1924—1925 beräkna ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 29 februari 1924 avlåten proposition, nr 76, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för påbörjande av arbetena å statsbanan Jörn—Gubblijaure för budgetåret 1924—1925 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

I sammanhang med Eders Kungl. Maj:ts sistnämnda förslag har riksdagen till behandling förehaft vissa motioner, däri hemställts bl. a.:

dels (I: 260) att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ifrågasvarande proposition, nr 76, måtte besluta, att för anläggning av en statsbana Bastuträsk—Glommersträsk—Arvidsjaur för budgetåret 1924—1925 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor;

dels (I: 265, II: 414) att riksdagen måtte besluta att med avslag å Eders Kungl. Maj:ts proposition, nr 76, bevilja ett reservationsanslag av 500,000

kronor för påbörjande av en bana från trakten av Bastuträsks station å norra stambanan till Bjurfors *ävensom att* utredning måtte verkställas rörande den lämpligaste sträckningen av en fortsatt bana från Bjurfors eventuellt fram till Arvidsjaur eller någon plats vid sjön Storavan och att därvid bland annat prövas den av Norsjö och Malå kommuner föreslagna sträckningen Bjurfors—Mensträsk—Rackejaur—Arvidsjaur, samt *att* emellertid, därest riksdagen ej skulle vilja besluta påbörjandet av järnvägen Bastuträsk—Bjurfors, Eders Kungl. Maj:ts proposition om anslag för påbörjande av banan Jörn—Arvidsjaur måtte avslås och *att* frågan om ifrågavarande tvärbanors sträckning underkastas förnyad *allsidig* prövning.

Riksdagen har ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts i ärendet framställda förslag. Avgörande för riksdagen har därvid varit, att beslut redan föreligger om byggande av en bana från Jörn mot Gubblijaure. Att frångå ett dylikt beslut, om vars fullföljande orsbefolkningen har välgrundad anledning att hysa förväntningar, synes riksdagen icke böra ifrågakomma, åtminstone icke med mindre synnerligen tungt vägande skäl härför anföras.

Såvitt riksdagen kunnat finna, hava inga dylika skäl åberopats. I väckta motioner har visserligen gjorts gällande, att de i dessa trakter gjorda upptäckterna av vissa fyndigheter av kopparmalm och svavelkis påkallade en förnyad omprövning av hithörande kommunikationsfrågor. Utan att vilja underskatta betydelsen av dessa upptäckter vill riksdagen framhålla, att, såsom av departementschefen erinrats, de undersökningar av ifrågavarande malmfyndigheter, som hittills verkställts, åtminstone icke ännu medfört sådana resultat, att man därav kan erhålla en bestämd uppfattning, huruvida fyndigheterna kunna bliva föremål för brytning i större omfattning.

Enligt riksdagens mening bör alltså i första hand anläggas bandelen Jörn—Arvidsjaur å tvärbanan Jörn—Gubblijaure, men dessutom bör, därest efter vidare utredningar ifrågavarande malmfält visa sig med fördel kunna bearbetas, en särskild malmbana för deras exploatering komma till stånd. Det bör uppmärksammas, att kostnaderna för ett dylikt program med en 76 km. lång bana Jörn—Arvidsjaur samt en malmbana Bastuträsk—Örträsk om 33 km. skulle kräva ett anläggningskapital av sammanlagt 9,070,000 kronor, medan åter anläggningen av endast en bana från Bastuträsk över Örträsk och Glommersträsk till Arvidsjaur med en längd av 110 km. beräknats kosta 9,700,000 kronor eller ett öfver 600,000 kronor högre belopp.

Under åberopande av vad riksdagen sålunda anført, får riksdagen anmäla, att riksdagen för påbörjande av arbetena å *statsbanan Jörn—Gubblijaure* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare i propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1924—1925 föreslagit riksdagen (punkt 19) att till fortsättning av statsbanan Hällnäs—Stensele för budgetåret 1924—1925 anvisa ett reservationsanslag av 600,000 kronor.

I två likalydande motioner (I: 158, II: 242) har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att till påbörjande av arbetena å järnvägen Lycksele—Stensele för budgetåret 1924—1925 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till fortsättning av *statsbanan Hällnäs—Stensele* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett reservationsanslag av 1,100,000 kronor.

Stockholm den 4 juni 1924.

Med undersåtlig vördnad.
